

Felsőoktatás-pedagógiai oktatásfejlesztés Magyarországon

Dringó-Horváth Ida (2024): Oktatásfejlesztési innováció és hálózatépítés a magyarországi felsőoktatásban: Trendek, irányadó eredmények, adaptálható jógyakorlatok. Budapest, L'Harmattan Kiadó

DOI: <https://doi.org/10.56037/978-963-646-188-1>

A digitális fejlődés okozta társadalmi hatások és a mesterséges intelligencia térnyerése az oktatási és kutatási folyamatokban is szükségessé tették egy olyan irányú transzformációt, amely az egyetemen oktatók pedagógiai-módszertani fejlődését, megújulását irányozta elő. Ennek hatására az elmúlt években az egyetemeken erre specializálódott központok, intézetek jöttek létre, amelyek között egyre nagyobb igény mutatkozott a hálózatosodásra, a jó gyakorlatok megosztására. A szerző könyvében ennek folyamatát elméleti és gyakorlati szempontból mutatja be az olvasónak.

A monográfia kiadását a KRE BTK Oktatásinformatika a felsőoktatásban II. című kutatási projektje támogatta, és a L'Harmattan Kiadó gondozásában jelent meg. A szakmai lektor *dr. Dósa Kata*, a nyelvi lektor *Horváthné Gyurisán Szabina* volt, míg a médiás elemek készítése *Sebestyén Lilla Anna* és *Horváthné Gyurisán Szabina* nevéhez fűződik.

A kiadvány szerzője *dr. habil. Dringó-Horváth Ida* a Károli Gáspár Református Egyetem habilitált docense, az IKT Kutatóközpont (RH, 2018), illetve az Oktatásinformatikai Továbbképző Központ (BTK, 2020) vezetője. Kutatói és oktatói munkájának fókuszában a digitális technológiával támogatott tanulás és tanítás áll, az általa vezetett

Központok legfőbb feladata az Egyetem oktatóinak, kutatóinak vagy adminisztratív munkavállalóinak digitális (pedagógiai) fejlesztése. Legfőbb tevékenységei közé tartozik az oktatás- és kutatásfejlesztési stratégiai tanácsadás, az oktatói kurzusok és e-learning anyagok fejlesztése, továbbképzések tartása, mentorhálózat kiépítése, valamint kapcsolódó kutatás és szakmai közösségépítés hazai és nemzetközi szinten egyaránt (DRINGÓ-HORVÁTH, 2024:90).

A kötet címe és az *Előszó* jelzi a szerző célját, hogy átfogó képet adjon a felsőoktatási módszertani és oktatásinformatikai központok formálódásáról, kapcsolatrendszeréről, infrastruktúrájáról, majdani fejlődési lehetőségeiről.

Az 1. fejezet: *Felsőoktatás módszertani és oktatásfejlesztési központok* a tudásmenedzsment felsőoktatási intézményekre vonatkozó elemeit taglalja: hogyan alakultak ki a felsőoktatási módszertani és oktatásfejlesztési központok, milyen nemzetközi modellek és hazai sajátosságok jellemzik ezeket, és hogyan illeszkednek a tanulásközpontú paradigma hazai adaptációjába. Izgalmas részét képezi az oktatásfejlesztő központok egyéni fejlődési folyamatának felvázolása.

A 2. fejezet: *A hazai felsőoktatás-fejlesztés anatómiája: struktúrák, funkciók, kihívások* a témához kapcsolódó empirikus kutatásokat prezentálja. Részletesen kitér a

2022-ben és 2024-ben végzett kutatás eredményeire, amely a hazai felsőoktatási-fejlesztési egységek kialakulásával, működésével, szolgáltatásaival foglalkozik. Különösen érdekes a központok sokszínű szervezeti integráltsága, finanszírozási háttere és a digitális átálláshoz való viszonyuk.

A 3. fejezet: *Górcső alatt egy hazai jógyakorlat: bemutatkozik a KRE IKT Kutatóközpont* egy konkrét, hazai példát mutat be. A 2024-es felmérés szempontjai alapján (megalakulás, egység jellege, közvetlen fellettes, munkavállalók, működési fedezet és szolgáltatások) ábrázolja a KRE IKT Kutatóközpontot. Teljeskörű betekintést enged a Központ által nyújtott szolgáltatások fejlesztési menetébe, kommunikációs felületeibe, adminisztrációjába, közösségépítésébe. E fejezet egyértelműen azt az üzenetet közvetíti, hogy az oktatásfejlesztés csak szisztematikus tervezés és reflexió révén lehet hatékony. A KRE IKT Kutatóközpont példája inspiráló lehet más intézmények számára is.

A 4. fejezet: *A hálózatok ereje: lokális és globális szinergiák* a felsőoktatás-fejlesztési hálózatosodási komponenseit ismerteti. A nemzetközi példák bemutatása érzékelteti, hogy a hazai folyamatok nem elszigeteltek, hanem globális trendekhez illeszkednek.

Az 5. fejezet *Reflexiót, értékelést és tervezést támogató keretrendszerek* ezen intézetek, központok értékelési keretrendszereit

írja le. Ezek között található a HITS modell, az ACE-POD-Mátrix és a PROF-XXI, melyek segítenek az oktatásfejlesztési tevékenységek stratégiai tervezésében és értékelésében. A szerző kiemeli, hogy a megfelelő eszközválasztás elengedhetetlen az egységek eredményességének biztosításához, miközben az értékelés nem válhat pusztán adminisztratív kötelezettséggé.

A kötet jól szerkesztett, a különböző egységek hasonló felépítésűek. Számos illusztráció teszi vizuálisan felfoghatóvá a leírt tartalmakat. A szerzői reflexiók, a mellékletekben szereplő kérdőívek és szervezeti listák, valamint a konkrét hazai példa kiválóan illusztrálják a könyv alkalmazhatóságát, ugyanakkor a kiadvány nem hallgatja el a rendszer szintű nehézségeket sem.

Összességében elmondható, hogy szerző munkája hiánypótló, és aktuális szakmai hozzájárulás a magyar felsőoktatás megújulásához. A kötet külön figyelmet szentel a Károli Gáspár Református Egyetem IKT Kutatóközpontjának, mint adaptálható jógyakorlatnak. Az egyes fejezetek elméleti alapvetéseket, kutatási eredményeket, valamint gyakorlati példákat kínálnak a felsőoktatási innováció előmozdítására. A könyv értékes forrás mindazok számára, akik a felsőoktatás-pedagógia, digitális pedagógia és az oktatásfejlesztés iránt érdeklődnek.

*Bognár Amália
Pannon Egyetem HTK
Neveléstudományi Intézet*